

Львівська міська рада
Департамент гуманітарної політики Управління освіти
Відділ освіти Галицького та Франківського районів
Середня загальноосвітня школа № 9

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ СЗШ № 9

№ 01-10/90

від «31» серпня 2021 р.

**ІНСТРУКЦІЯ БЖД № 4
для учнів та безпечної поведінки на льоду**

1. Загальні положення.

1.1. Інструкція з безпеки життєдіяльності учнів та безпечної поведінки на льоду поширюється на всіх учасників навчально-виховного процесу.

1.2 Інструкцію розроблено відповідно до «Положення про організацію охорони праці учасників навчально-виховного процесу», затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України від 01.08.2001 № 563.

1.3. Всі учасники навчально-виховного процесу повинні знати правила надання першої медичної допомоги.

2. Вимоги безпеки життєдіяльності учнів та безпечної поведінки на льоду.

· Перш ніж ступити на лід, дізнайтесь про товщину льодового покриву на водоймі. Міцність льоду можна частково визначити візуально. На водоймах безпечним вважається лід (при температурі повітря нижче 0 град.):

для одного пішохода - синюватого або зеленуватого відтінку, товщиною не менше 5-7 см (лід блакитного кольору - найміцніший, білого - міцність у два рази менше, сірий - свідчить про присутність води в товщі льоду);

для групи людей (масові переправи пішки) - товщиною не менше 15 см (листянія в колоні по 4 чоловіка 5 м);

при масовому катанні на ковзанах - 25 см.

· При переході замерзлої водойми необхідно користуватись обладнанням льодовими переправами або прокладеними стежками, а за їх відсутності, перш ніж рухатись по льоду, необхідно намітити маршрут та переконатись у міцності льоду за допомогою пешні. Якщо лід недостатньо міцний, то потрібно припинити рух і повернутись своїми слідами, роблячи перші кроки, не відриваючи ноги від поверхні льоду. Категорично забороняється перевіряти міцність льоду ударами ніг.

· Під час руху по льоду варто звертати увагу на його поверхню, обходити небезпечні місця та ділянки, покриті товстим шаром снігу. Особливу обережність слід проявляти в місцях зі швидкою течією, джерелами, струмками та теплими стічними водами промислових підприємств, які впадають у водойму, кущами і травою, що виступають на поверхню.

· При переході по льоду необхідно йти один за одним на відстані 5-6 метрів та бути готовим надати необхідну допомогу людині, яка йде попереду.

· Транспортування малогабаритних, але важких вантажів проводиться на санях або інших засобах з найбільшою площею опори на поверхню льоду.

· Користуватись майданчиками для катання на ковзанах, що обладнуються на водоймах, дозволяється лише після ретельної перевірки міцності льоду. Товщина льоду повинна бути не менше 12 см, а при масовому катанні не менше 25 см.

· При переході водойми на лижах рекомендується користуватись прокладеною лижнею, а за її відсутності - ділянкою, вкритою сухим снігом. Перш ніж рухатись, необхідно відстежити кріплення лиж та зняти петлі лижних палиць з рук. Якщо є рюкзак або ранець, необхідно їх узяти на одне плече. Відстань між лижниками повинна бути не менше 5-6 метрів. Під час руху лижник, який іде першим, ударами палиць перевіряє міцність льоду та контролює його стан.

· Під час піллінгового лову риби не рекомендується на невеликому майданчику пробивати багато ополонок, стрибати і бігати по льоду, скучуватись у великі групи. Рибалки повинні пробивати ополонки одну від одної на відстані 5-6 метрів.

· Кожний рибалка повинен мати з собою рятувальний жилет та лінъ довжиною 15-20 м з петлею на одному кінці і вантажем вагою 400-500 г на іншому кінці.

· Категорично забороняється вживати до та під час відпочинку на водних об'єктах алкогольні напої чи інші наркотичні або психотропні речовини.

3. Рятування потерпілих на льоду

Надання допомоги людині, яка провалилася під лід, - надзвичайно небезпечне заняття, потребує зібраності та виваженості в діях. Щоб допомогти людині, що терпить лихо, і не потерпіти самому, дотримуйтесь наступних правил:

- без потреби не виходьте на лід. Подумайте, чи зможете під час надання допомоги впоратись самотужки, чи краще покликати на допомогу ще кого-небудь. Якщо поряд нікого немає, то дійте продумано і обережно, щоб замість допомоги не погіршити становище;
- протягніть потерпілому довгу жердину, дошку, палицю від лиж, лижу, хокейну клюшку або киньте вірьовку, зв'язані паски тощо. Якщо вам усе-таки необхідно вийти на лід, то ляжте на лід і повзіть по поверхні, штовхаючи рятувальний засіб перед собою або кидаючи поперед себе вірьовку чи пасок. Добре, якщо ви одягнете рятувальний жилет;
- будьте якомога далі від ополонки (краю крижини), протягніть потерпілому палицю, жердину чи киньте вірьовку. Якщо вірьовка чи трос закріплена на березі і не вистачає довжини, то, міцно тримаючись за кінець вірьовки однією рукою, протягніть потерпілому другу руку;
- витягаючи потерпілого, попросіть його працювати ногами - так буде легше витягнути його з ополонки. Коли ви його витягли, не дозволяйте йому підійматись на ноги, нехай він повзе вслід за вами до берега;
- після того, як витягнете потерпілого на берег у безпечне місце, викличте "швидку медичну допомогу", надайте йому першу допомогу, необхідну при охолодженні організму.

4. Перша допомога при гіпотермії (переохолодженні)

Ознаки гіпотермії:

- тремтіння і озноб, які можуть бути відсутніми на пізніших стадіях; - оніміння;
- втрата координації рухів;
- зняковіння, незвична манера поведінки;
- температура тіла нижче 350 С.

Якщо в потерпілого одночасно спостерігаються ознаки відмороження і гіпотермії, в першу чергу надавайте допомогу як при гіпотермії. Цей стан може привести до смерті, якщо людину терміново не зігріти, але навіть у цьому випадку не варто залипати без уваги відмороження, яке при тяжкому ступені може привести до ампутації пошкодженої частини тіла.

Гіпотермія належить до невідкладних медичних станів. Дотримуйтесь принципів надання першої допомоги і виконайте додатково спеціальні заходи при гіпотермії:

- викличте "швидку медичну допомогу";
- поступово відігрійте постраждалого, загорнувши його в ковдри або сухий теплий одяг;
- не намагайтесь зігріти тіло потерпілого дуже швидко, не занурюйте його в теплу воду, швидке обігрівання може викликати серцеві проблеми;
- будьте надзвичайно уважними при поводженні з потерпілим;
- по можливості прикладіть до тіла теплий предмет (гарячу грілку, пляшки з теплою водою);
- дайте тепле пиття, якщо потерпілий при свідомості.

Найкраще, якщо відігрівання буде відбуватись з середини тіла (тепле пиття) одночасно з відігріванням з зовні.

5. Відповідальність робочого за порушення вимог інструкції

5.1. Учень, які допустив порушення даної інструкції, повинен бути притягнутий до дисциплінарної відповідальності згідно Правил внутрішнього трудового розпорядку СЗШ № 9, якщо ці порушення згідно з майновою шкодою навчальному закладу працівник несе матеріальну, адміністративну та кримінальну відповідальність.

В.о. директора школи Навелко

